

МАУП

ПрАТ ВНЗ « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Придунайська філія

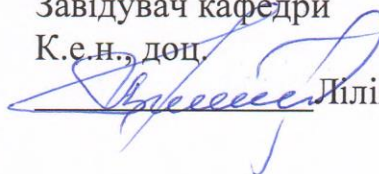
Кафедра економіки та менеджменту .

Затверджую
Директорка ПФ ПрАТ «ВНЗ МАУП»

д.п.н. проф. Тамара ГУМЕННИКОВА
"07" вересня 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту
Протокол № 1 від 07 вересня 2023 р.
Завідувач кафедри
К.е.н., доц.

Лілія БОДЕНЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК38 Економіка та організація діяльності підприємств АПК

спеціальності:

073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

бакалавр
(шифр і назва спеціальності)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

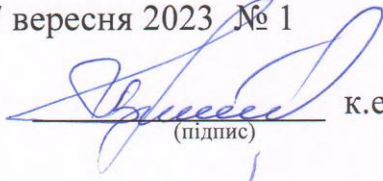
Мірошниченко Олексій Володимирович к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту

Викладач:

Мірошниченко Олексій Володимирович к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту

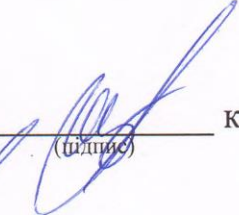
Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від 07 вересня 2023 № 1

Зав. кафедри к.е.н. доц. Лілія БОДЕНЧУК
(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми 073 «Менеджмент»

07.09.2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми к.е.н. доц. Ліганенко І.В.
(підпис)

Силабус перевірено к.е.н. доц. Ліганенко І.В.
(підпис)

07.09.2023 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

Таблиця 1

Загальні відомості

Назва дисципліни	Економіка та організація діяльності АПК
Викладач (-і)	Мірошниченко Олексі Володимирович
Портфоліо викладача (-ів)	http://izmail.maup.com.ua/
Контактний тел.	-
Е-mail:	menedzmentuk@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Консультації з 14-00.до 17-0 згідно графіку

1. Анотація

Дисципліна належить до переліку освітніх компонентів циклу професійної підготовки і спрямована на ознайомлення з такими змістовими модулями: економічні засади функціонування підприємств АПК в системі ринкових відносин; ресурсне забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств; економічні основи виробничої діяльності підприємства; економічні результати господарсько-фінансової діяльності підприємства та забезпечення його економічної безпеки.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Економіка та організація діяльності підприємств АПК» є набуття знання з основних закономірностей інноваційного розвитку економіки сільського господарства, формування ресурсного потенціалу сільськогосподарських галузей, визначення економічної ефективності виробництва сільськогосподарської продукції та обґрунтування заходів щодо її підвищення. Рівень знань з економіки сільського господарства забезпечує студентам набуття відповідних навиків з економічної роботи і підготовленість до практичної діяльності в аграрних підприємствах.

Завдання навчальної дисципліни: - надбання студентами знань і вмінь з таких проблем, як економічні основи ефективного використання земельних ресурсів;
 - формування ресурсного потенціалу сільського господарства і обґрунтування раціонального поєднання його складових елементів;
 - розміщення сільського господарства; - інтенсифікація сільськогосподарського виробництва на основі використання інновацій;
 - забезпечення необхідних умов для здійснення розширеного відтворення і нагромадження в сільському господарстві;
 - основні закономірності розвитку галузей рослинництва і тваринництва, досягнутий рівень економічної ефективності виробництва сільськогосподарської продукції та обґрунтування шляхів її підвищення в умовах ринкових відносин.

очний (*offline*).

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації трудових процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності</p> <p>ЗК 16. Здатність виявляти і вирішувати проблеми, приймати і обґрунтовувати рішення.</p>
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	<p>ФК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища</p> <p>ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації</p> <p>ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту</p> <p>ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління</p> <p>ФК 16. Здатність реагувати на зміни в міжнародному економічному середовищі та адаптуватись до них на основі використання новітніх підходів міжнародного менеджменту</p> <p>ФК 17. Здатність визначати потенціал розвитку підприємств з урахуванням регіональних особливостей його функціонування та розроблювати і впроваджувати заходи щодо його реалізації.</p> <p>ФК 19. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості інших культур та різноманітності і мультикультурності</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- ПРН 22. Мати навички пошуку, виявлення та аналізу потенціалу розвитку підприємства у його взаємозв'язку із можливостями зовнішнього середовища, на підставі якого приймати ефективні управлінські рішення щодо реалізації такого потенціалу

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Економіка та організація діяльності АПК		
Курс	4	
Семестр	7	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Лекції	30	
Практичні та семінарські заняття	26	
Самостійна робота	64	
Форма семестрового контролю	<i>Екзамен</i>	

6. Статус дисципліни:

Обовязкова дисципліна циклу професійної підготовки

7. Пререквізити:

політична економія, макроекономіка, мікроекономіка, статистика.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws
2. Програмне забезпечення для доступу на сайт онлайн курсів <https://prometheus.org.ua/>
3. Програмне забезпечення для доступу на офіційний сайт статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Програмне забезпечення для доступу на офіційний сайт Міністерства фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Програмне забезпечення для доступу на офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>
6. Програмне забезпечення для доступу на інтернет-портал для управлінців Management.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua>
7. Програми Microsoft Office Excel та Microsoft Office Word.

9. Політика курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП»).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях;
- здійснювати підготовку тез доповідей та брати участь у конференціях, конкурсах наукових праць та ін.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;

- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, з обов'язковим посилення на джерела інформації та самостійно перевіряє їх он лайн на безкоштовних сервісах на антиплагіат.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Економіка підприємства», є сумою балів за виконання семінаських (практичних) завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.

Студент, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

10. Схема курсу:

Таблиця 4

№ Зм	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		денна форма			
		Всього	у тому числі		
Л.	Пр.		Ср.		
Змістовий модуль I. Підприємство в сучасній системі господарювання та ресурсне забезпечення його діяльності					
1.	Підприємство АПК як суб'єкт господарювання	6	2	2	2
2.	Управління сільськогосподарським підприємством	9	2	2	5
3.	Особливості організації праці сезонних робітників	11	4	4	3
4.	Основні засоби і виробничі потужності	13	4	4	5
5.	Оборотні засоби підприємства (біологічні активи)	11	4	2	5
6.	Інвестиційні ресурси	9	2	2	5
	Разом за змістовим модулем 1	59	18	16	27
Змістовий модуль II. Результати та ефективність виробничо-комерційної діяльності підприємства.					
7.	Науково-технічний прогрес та інноваційна діяльність с.г. підприємства	11	4	2	5
8.	Продуктивність, мотивація і оплата праці в агропромисловому секторі	11	4	4	3
9.	Витрати підприємства. Собівартість рослинництва та тваринництва продукції	13	4	4	5
10.	Організація с.г. виробництва	11	4	2	5
11.	Фінансово-економічні результати діяльності	15	6	4	5
	Разом за змістовим модулем 2	61	22	16	25
	Усього годин	120	30	26	64

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт:

Таблиця 5

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє

змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доповнення виступу:

- 2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.
- 1 бал – отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

- 2 бали – отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми
- 1 бал – отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами):

Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій.

- 1 бал нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.

Критерії оцінювання СРС:

- змістовність – 3 бали
  - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів.**

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- Слайди до презентації – 5 балів
  - Повнота розкриття теми – 10 балів
  - Якість інформації – 5 балів
  - Самостійність та креативність – 10 балів
- Максимальна кількість балів - 30 балів.**

13. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання,

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Таблиця 6

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань студентів

Письмова контрольна робота (або тестування)	Критерії оцінювання
1	2
23-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
20-24	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань
15-20	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
7-15	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі начального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни «Економіка підприємства» в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Форма проведення екзамену, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), кількість балів, яку може одержати студент, вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою економіки та менеджменту.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання з програмного матеріалу навчальної дисципліни і набуття певних компетентностей в цілому:

- володіння теоретичними знаннями про теорію і практику управління;
- здатності системного творчого використання набутих знань;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань з організації управління;
- повнота, якість і точність виконання розрахунків тощо.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна зяльність підприємства» здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль (екзамен) здійснюється в комбінованій формі: письмовий - за екзаменаційними білетами або з використанням тестових форм та комп'ютерних технологій та співбесіда із студентом.

14. Питання до екзамену по дисципліни «Економіка підприємств»

1. Місце і роль сільського господарства в економіці держави.
2. Особливості сільського господарства.
3. Причини аграрного кризису в 90-х роках.
4. Специфічні методи дослідження економіки аграрного виробництва.
5. Поняття і суть господарського комплексу України.
6. Структура господарського комплексу.
7. Теорії підприємств та їх характеристика.
8. Сутність, ознаки та функції підприємництва.
9. Порівняльна характеристика організаційно-правових форм підприємницької діяльності.
10. Нормативно-правові основи функціонування підприємств,
11. Поняття витрат і собівартості продукції.
12. Класифікація витрат на виробництво продукції.
13. Метод розподілу витрат і обчислення собівартості.
14. Показники та оцінка економічної ефективності діяльності підприємства.
15. Показники рентабельності.
16. Земельна реформа в Україні. Основи Земельного кодексу в Україні.
17. Земельний фонд України та його використання.
18. Земельний кадастр, і економічна оцінка землі.
19. Земля як специфічний і головний засіб виробництва її особливості.
20. Загальна характеристика трудових ресурсів.
21. Структура та показники оцінки трудових ресурсів.
22. Показники руху трудових ресурсів на підприємстві.
23. Продуктивність праці, показники та методи їх визначення.
24. Форми і системи оплати праці.
25. Загальна характеристика капіталу та виробничих фондів.

26. Економічна сутність основних фондів і їх класифікація.
27. Грошова оцінка основних засобів.
28. Амортизація основних засобів.
29. Ефективність використання основних фондів.
30. Поняття і особливості матеріально-технологічної бази сільського господарства, її значення.
31. Енергетичні ресурси сільського господарства.
32. Механізація сільськогосподарського виробництва.
33. Машино-тракторний парк і ефективність його використання.
34. Ефективність використання комбайнового парку.
35. Транспортні засоби аграрних підприємств і ефективність його використання.
36. Особливості виробництва в аграрних підприємствах.
37. Класифікація аграрних підприємств
38. Агропромислова інтеграція. Поняття про агропромисловий комплекс
39. Земля як головний засіб виробництва в сільському господарстві та особливості її як засобу виробництва
40. Фонди земельних угідь України, їх розподіл за землевласниками і землекористувачами та природно економічними зонами
41. Форми власності та податок на землю
42. Економічні показники раціонального використання землі
43. Державний земельний кадастр. Грошова оцінка земель, методика її визначення.
44. Раціональне використання землі в сільському господарстві
45. Поняття, основні напрямки і джерела фінансування капітальних вкладень у сільське господарство
46. Показники економічної ефективності капітальних вкладень
47. Поняття, склад і динаміка трудових ресурсів потреба і забезпеченість ними сільськогосподарських підприємств
48. Рівень і ефективність використання трудових ресурсів та їх показники
49. Шляхи покращення умов формування і ефективного використання трудових ресурсів
50. Ринкове і державне регулювання зайнятості трудових ресурсів
51. Економічна суть витрат виробництва та собівартості продукції
52. Визначення витрат виробництва. Калькуляція продукції
53. Структура собівартості продукції
54. Методика визначення собівартості продукції рослинництва
55. Методика визначення собівартості продукції тваринництва
56. Значення та шляхи зниження собівартості продукції
57. Ціни, їх функції, структура і види в АПК
58. Цінова конкуренція та конкурентоспроможність
59. Ціноутворення на перехідному етапі розвитку ринкової економіки
60. Методи розрахунку цін та аналізу господарської діяльності підприємства

15. Критерії оцінювання:

12

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи),	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Список використаної літератури

1. Амоша О.І. Структурні реформи економіки: світовий досвід, інститути, стратегії для України: Монографія . Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2011. 848 с.
2. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник. К. : КНЕУ, 2013. 779 с.
3. Витрати та ефективність виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах (моніторинг). Вип. 5. К.: ННЦ ІАЕ, 2012. 438 с.
4. Гаман П. І. Інтеграція у розвитку державного регулювання агробізнесу. АгроСвіт . 2011. № 20. С. 2-5.
5. Гончаров В. М. Шляхи підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. Економіка АПК. 2012. № 2. С. 18–21.
6. Гуменюк М. М. Економічні механізми підвищення ефективності сільськогосподарських підприємств регіону. Економіка АПК. 2014. № 8. С. 84–90.
7. Державна політика фінансової підтримки розвитку аграрного сектора АПК : монографія / М. Я. Дем'яненко, П. Т. Саблук, В. М. Скупий [та ін.]; [за ред. М. Я. Дем'яненка]. К.: ННЦ ІАЕ, 2011. – 373 с.
8. Дієсперов В. С. Ефективність виробництва у сільськогосподарському підприємстві: монографія. К.: ННЦ ІАЕ, 2008. 340 с.
9. Економіка підприємств : підручник / М. Г. Грицак, А. М. Колот, О. Г. Медрул [та ін.]; [за заг. і наук. ред. Г. О. Швиданенко]. - [вид. 4- те, перероб. і доп.]. К.: КНЕУ, 2009. 816 с.
10. Економіка підприємств: підручник / Ф. В. Горбонос, Г. В. Черевко, Н. Ф. Павленчик, А. О. Павленчик. К. : Знання, 2010. 463 с.
11. Економіка сільського господарства: Навч. посібник. За ред.. В.К. Збарського К.:Каравела, 2010. 130-136 с.
12. Заяць В. М. Розвиток ринку сільськогосподарських земель : монографія / В. М. Заяць. К.: ННЦ ІАЕ, 2011. 390 с.
12. Пасхавер Б. Й., Шубравська О. В. Виклики і шляхи агропродовольчого розвитку. К.: Ін-т економіки та прогнозування НАУ України, 2009. 432 с.
13. Петрига О. М., Яворська Т.І. Економіка аграрного підприємства: навчальний посібник. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. 498 с.
14. Супрун О. М. Економічне регулювання аграрного виробництва : монографія. К. : ННЦ ІАЕ, 2011. 350 с.

Ресурси

7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [<http://www.nbuv.gov.ua>].
8. Національна парламентська бібліотека [<http://www.alpha.rada.kiev.ua>].
9. Наукова бібліотека ім. Максимовича [<http://www.Lib.com.ua>].
10. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>